

TEŽAK POLOŽAJ NAJBROJNIJE NACIONALNE MANJINE U BIH

Život bez lične karte, krova nad glavom i osnovne škole

Prema procenama, u BiH živi 50.000 Roma, a mnogi od njih nemaju lična dokumenta ni stalno mesto boravka, upozorava ombudsman Ljubinko Mitrović.

- Nemamo pouzdanih podataka o tome koliko Roma živi u takvim uslovima, ali kroz projekte koje smo radili znamo da ti slučajevi nisu retki - rekao je Mitrović za "EuroBlic" povodom Svetskog dana Roma, koji je prošle nedelje u senci velikog hrišćanskog praznika Vaskrsa prošao gotovo nezapaženo.

Mitrović je upozorio da bez lične karte i mesta boravka nije moguće ostvariti nikakva druga prava, pa ni pravo na obrazovanje, za posiljavanje ili stambeno zbrinjavanje, jer se ta prava ostvaruju u lokalnoj zajednici. Dodaje da su posebno ugrožena deca, koju roditelji umesto u školu šalju u prosjačenje, često se seleći iz mesta u mesto ili čak iz države u državu.

Iako je u proteklih nekoliko godina bilo napretka, romska zajednica u BiH se i dalje suočava sa brojnim

preprekama u pristupu pravima, ali i sa negativnim stereotipima, saopšteno je iz institucije Ombudsmena BiH. Ocenjuju da je to posledica dugogodišnje marginalizacije i isključenosti Roma iz društvenog života.

- Oni se retko obraćaju bilo kojoj instituciji, osim centara za socijalni rad, što zbog neinformisanosti, što

zbog nepoverenja - kaže ombudsman Mitrović, koji je zajedno sa svojim kolegicama Nives Jukić i Jasminkom Džumhur pozvao Rome da se samo-organizuju i aktiviraju jer njihov rad u zajednicama i prezentacija pozitivnih praksi mogu biti presudni za pozitivne promene.

Medu udruženjima koja se godinama bore za bolji život Roma ističe se bijeljinsko Udruženje Otaharin, dobitnik nekoliko međunarodnih nagrada za promociju obrazovanja Roma. Zahvaljujući njima, u Bijeljini osnovnu školu pohađa 156 romske dece, srednju njih 11, a na

fakultet ide jedna devojka. Svake godine kroz pripremno odeljenje se za školu u "Otaharinu" sprema dvadesetak Roma prvaca. Razni mamci, pa i fudbal, koriste se da decu motivišu za školu.

- Trenutno 38 dece kod nas trenira fudbal, a da bi ostali u timu,

oni moraju redovno ići u školu, pohađati jednom nedeljno radionice na kojima se utvrđuje gradivo i stiču higijenske navike. I njihovi roditelji moraju bar jednom mesečno doći na radionicu za odgovorno roditeljstvo - objašnjava Ivana Kisić iz UG "Otaharin". M. MILOJEVIĆ

ANTICIGANIZAM I FAŠIZAM

Povodom Svetskog dana Roma Udruženje "Otaharin" i Udruženje žena "Romkinja" iz Bijeljine pripremili su muzičko-plesni program na platou ispred Narodne biblioteke "Filip Višnjić", a u biblioteci je organizovan javni čas na temu "Anticiganizam i stvaranje fašističkih stereotipa". U nedelju je završen i Mesec ženskog romskog aktivizma, koji je trajao od 8. marta, Dana žena. Poseban akcenat je stavljen na važnost uključenja Romkinja u javni i politički život BiH.